

[Kjeldgaard Iversen.]

ikke fundet det rimeligt, at staten yder tilskud til deres arbejdsgivere.

Og ministeren fortsætter i samme stykke:

„Betænkningen fra 1939 indeholder dog en antydning om baggrunden for bestemmelsen, idet den taler om „de sociale hensyn, der ligger til grund for forslaget“, og hermed hentydes efter min opfattelse ikke blot til det nævnte tilknytningsforhold til Danmark, men også til, hvad der forinden er sagt om den faktiske tilstand, der i visse tilfælde resulterer i, at sømanden med konsulatsbistand må hjemsendes som nødlidende. Da dette betyder, at udgiften på grund af sømandens dårlige økonomiske stilling faktisk falder på statskassen, er springet til, at staten også retligt er forpligtet i disse tilfælde, ikke stort.“

Ja, der var altså en antydning af motiv, sociale hensyn. Overfor hvem? Når man må anse det for rimeligt og stemmende med praksis, at rederne skal betale for hjemrejsen, er det rederne, der tages sociale hensyn til. Dette, at sømanden sendes hjem som nødlidende på konsulatsregning, forhindres ikke af dette forslag, da det oftest er sådanne folk, der har brudt en tjenesteaftale, så selvom beløbet efter min mening ikke er stort, er det et nyt princip, der her indføres i reglen om arbejdsforhold.

Vi må derfor anbefale, at man vedtager retsforbundets ændringsforslag nr. 3, som går ud på at fritage staten for disse forpligtelser og lade rederne overtage den for dem naturlige pligt.

I § 41 tales der om hjemsendelse ved forlis. Her foreslår man at lade staten forpligte sig til at betale omkostningerne ved besætningernes hjemsendelse, ligesom den skal betale nødvendig beklædning, hvis denne er gået tabt ved forliset. Også her, synes vi, er det staten uvedkommende. Det vil efter vor mening være naturligt, om forsikrings-selskaberne, der dækker selve skibet og ladningen, også tegner forsikringer, så de dækker de andre omkostninger, der direkte følger af forliset.

Jeg har også her bedt om den højtærede ministers begrundelse, og denne synes lige så svagt motiveret som begrundelsen for § 26. Ministeren siger — jeg anmoder om tilladelse til et par citater —:

„Hvad angår forslaget § 41, vil jeg anføre, at denne i modsætning til bestemmelsen i § 26 er en regel, der har gammel tradition i vor søret. Den fandtes allerede i søloven af 1. april 1892, § 98, og jeg kan om begrundelsen for dette spørgsmål hen-

vide til det pågældende lovforslags bemærkninger i så henseende, rigsdagstidende 1891—92, tillæg A. sp. 2438. Her henvises som begrundelse først til, at man har en sådan regel i Norge og Sverige, og at der ikke synes nogen grund til, at man i Danmark, hvor skibsfarten ikke har så stort omfang, og hvor de her omhandlede forpligtelser for staten ville blive tilsvarende mindre, skulle gå en anden vej. Dertil føjer bemærkningerne som en realitetsbegrundelse, „at selve denne hjælp fra statens side synes derhos i sig selv billig og naturlig. Der er kun spørgsmål om at yde den, hvor en ulykke er indtruffet, der foruden at medføre skibstab vil påføre rederiet en stor mængde forviklinger og udgifter, og hvor der derfor vel kan være opfordring til at træde understøttende til. Dette har måske ikke så stor betydning for de store rederi-selskaber, som har mange skibe og faste ruter; de vil som oftest uden stor vanskelighed og bekostning kunne få bragt deres forulykkede skibsbesætninger hjem.“

De mindre rederier derimod vil ikke have så let herved, for dem vil byrden derfor, under de for dem i det hele ved ulykken fremkaldte besværlige forhold let kunne blive meget tung“.

Jeg synes ikke, at dette, at bestemmelsen er gammel, i og for sig er noget særlig stærkt motiv. Selvom den er gammel, kan den godt være urimelig og dårlig, så der kan være grund til at revidere den, men realiteten er den, som også fremgår af citatet, at man mener, at et forlis medfører tab for rederiet, og at staten derfor bør være med til at dække dette, navnlig når det drejer sig om mindre rederier. Ministeren fortsætter nemlig — jeg beder om formandens tilladelse til et citat —:

„Direkte synes denne begrundelse altså at tage hensyn til rederne og deres af forliset foranledigede vanskelige økonomiske stilling; men det er jo klart, at indirekte er dette også udtryk for hensynet til den søfarende, idet han, hvis han alene skulle henvises til at holde sig til rederen, ofte ville være dårligt hjulpet, da der måske slet ikke var dækning for hans krav, således at det ville være en dårlig retsregel, lovgiveren gav, hvis man her alene gjorde rederen ansvarlig samtidig med, at det stod lovgiveren klart, at denne ret i mange tilfælde ville blive uden virkeligt indhold.“

Jeg kan da ikke tro, at ministeren virkelig mener, at rederierne, subsidiært deres forsikrings-selskaber, skulle være så dårligt kon-